

Chronische luchtweginfecties bij zijn dieren kosten de varkenshouder veel geld. Het gaat om 15 tot 20 euro per plaats per jaar. Dat constateert GD na recent onderzoek. Volgens dierenarts Hetty van Beers en sectormanager Paul Wever zijn die bedragen relatief eenvoudige en goedkoop terug te brengen. GD komt daarvoor met een nieuw programma, dat rond de jaarwisseling wordt gelanceerd.

Chronische luchtwegklachten kosten 20 euro per vleesvarkensplaats

Door Geesje Rotgers

Chronische luchtweginfecties, dierenartsen en bedrijfsvoorlichters komen die maar al te vaak tegen op vleesvarkensbedrijven. Het betreft volgens GD 'het grootste probleem op vleesvarkensbedrijven'. De aanpak laat echter op veel bedrijven te wensen over, volgens varkensspecialist Hetty van Beers. Zo wordt in overleg met de boer besloten om de dieren te bemonsteren op één, hooguit twee kiemen – om de onderzoekskosten te drukken. De uitslag wordt vervolgens aangegrepen voor het instellen van een therapie, zoals een enting. Van Beers en haar collega Paul Wever (sectormanager varkenshouderij) geloven niet in een zo'n hap-snapaanpak. Van Beers: „Als je niet exact de oorzaak weet van die aanhoudende klachten, is het ondoenlijk om ze adequaat aan te pakken. Je ziet dan ook geregeld dat de aanbevolen enting niet brengt wat de boer en zijn dierenarts of adviseur ervan verwachten.”

Veel geld
Om erachter te komen wat de chronische luchtweginfecties een boer kosten, stelde GD afgelopen winter een onderzoek in. Via vier voerleveranciers kwam de dienst in contact met veertig bedrijven die kampten met hardnekkige infecties. De resultaten en het saldo van die bedrijven werden vergeleken met de resultaten van zestien bedrijven zonder chronische luchtweginfecties. Wever: „Er kwam naar voren dat chronische luchtweginfecties een boer jaarlijks 15 tot 20 euro per varkensplaats kosten. Het gaat dan onder meer om een tragere groei, hogere voerconversie, meer uitval en hogere medicijnkosten.” Dat is een flinke schadepost, de varkenshouder laat daar veel geld liggen.

Beste aanpak
Volgens Van Beers begint de aanpak met een gedegen onderzoek naar de oorzaak van infecties. Welke kiemen waren rond op het bedrijf? En hoe is het gesteld met het stalklimaat?

Van Beers: „Veruit de meeste luchtweginfecties worden veroorzaakt door vier kiemen: PRSV (abortus blauw), App., influenza en mycoplasma.” Op bedrijven is meestal sprake van een menginfectie, dan zorgen verscheidene kiemen samen voor de problemen. Om precies te weten te komen welke kiemen de boosdoeners zijn, zullen de dieren dan ook op alle vier onderzocht moeten worden via bloedonderzoek. Ook het stalklimaat moet worden bekeken. „Op nagenoeg alle probleembedrijven in ons onderzoek kon er aan het stalklimaat nog wel wat verbeterd worden”, zegt van Beers. „Alleen via uitgebreid bloedonderzoek en een beoordeling van het stalklimaat kan een goede aanpak worden gekozen”, is haar overtuiging. Voorwaarde daarbij is dat het probleem goed in kaart wordt gebracht en de juiste dieren geselecteerd worden voor onderzoek. Het nieuwe programma voor de aanpak van chronische luchtwegklachten van GD is hierop dan ook gericht.” Varkenshouders krijgen op grond van dit onderzoek adviezen van

GD over hoe zij de infecties te lijf kunnen gaan. „Het gaat altijd om praktische en haalbare adviezen”, aldus Van Beers. Rond de jaarwisseling zal het programma gaan draaien.

Test programma
Inmiddels zijn veertig bedrijven met chronische luchtwegklachten bezocht en geanalyseerd. En de varkenshouders zijn geadviseerd over de aanpak. „De adviezen verschillen enorm per bedrijf”, constateert Van Beers. „Voor het ene bedrijf ligt de oplossing van het probleem in vaccinatie, andere is geadviseerd de opvang van de dieren te verbeteren of in de eerste week antibiotica te gebruiken. Ook het strikt toepassen van all in, all out is een vaker gegeven advies. Op vrijwel alle bedrijven was verbetering van het stalklimaat nodig.” Inmiddels heeft GD op acht bedrijven gekeken naar de uitwerking van de adviezen. De varkenshouders zijn uitgebreid gevraagd naar hun ervaringen. Zeven van hen zien inmiddels een flinke

verbetering, zoals een vlottere groei, minder uitval en een lagere voerconversie. Zij verwachten uit te komen op een jaarlijkse saldoverbetering van 15 tot 20 euro per plaats. „Een varkenshouder die vanwege aanhoudende luchtwegklachten bij zijn dieren overwoog zijn bedrijf eerder af te bouwen, kreeg weer plezier in zijn werk. Hij heeft nu besloten er nog een paar jaar aan vast te knopen”, meldt Van Beers. Op een bedrijf is er nog weinig vooruitgang; de reden daarvan is niet bekend. In de loop van 2006 hoopt GD de technische en economische resultaten op een rij te hebben. Dan kan hij precies zeggen wat deelname aan het programma varkenshouders kan opleveren. Wever wil nog niks zeggen over de kosten van het programma. „Die zullen per bedrijf verschillen.” Wel verwacht hij dat het laboratoriumonderzoek aanzienlijk goedkoper gaat worden omdat er meer bepalingen uit eenzelfde monster zullen plaatsvinden en de bepalingen als pakket worden aangeboden.

AANPAK LUCHTWEGPROBLEMEN

Via het nieuwe programma van GD worden chronische luchtwegklachten systematisch aangepakt. Het programma bestaat onder meer uit: klimaatmeting, controle van varkens, laboratoriumanalyse en doorspreken aanpak.

Foto's: GD

